

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра управління та освітніх технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Декан гуманітарно-педагогічного
факультету**

В. Д. Шинкарук

2020 р.

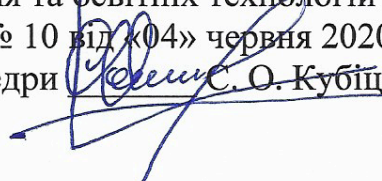

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

управління та освітніх технологій

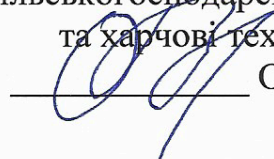
Протокол № 10 від «04» червня 2020 р.

Завідувач кафедри **С. О. Кубіцький**

РОЗГЛЯНУТО

**Гарант ОПП «Професійна освіта.
(Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції
та харчові технології)»**

О. В. Васюк

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ»**

Галузь знань
спеціальність
спеціалізація

01 «Освіта / Педагогіка»

015 «Професійна освіта»

015.37 «Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та
харчові технології»

Освітньо-професійна програма:

«Професійна освіта. (Аграрне виробництво,
переробка сільськогосподарської продукції
та харчові технології)»

Факультет:

гуманітарно-педагогічний

Розробник:

Білан Людмила Леонідівна, кандидат
педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
управління та освітніх технологій

Київ – 2020

1. Опис навчальної дисципліни «Інноваційні технології в освіті»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	бакалавр	
Напрямок підготовки	01 «Освіта / Педагогіка»	
Спеціальність	015 «Професійна освіта»	
Спеціалізація	015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття	45год.	
Самостійна робота	45 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год.	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – оволодіння необхідним обсягом знань щодо теоретичних основ педагогічної інноватики, загальних тенденцій розвитку інноваційних освітніх процесів, змісту і структури інноваційної діяльності викладача, технології підготовки педагога до роботи в системі інноваційної освіти.

Завдання дисципліни – аналіз особливостей технологічного підходу до навчального процесу; проведення порівняльного аналізу традиційної та інноваційної систем навчання; висвітлення особливостей, змісту, переваг і меж застосування інноваційних освітніх технологій в контексті сучасних концепцій педагогічної теорії та практики; розгляд інноваційних технологій навчання і викладання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

• **знати:**

- загальні засади педагогічної інноватики;
- теоретичні засади впровадження інновацій у професійній освіті;
- наукові підходи та практичний досвід запровадження інновацій в освітній процес закладів фахової передвищої та вищої освіти;
- особливості інноваційної педагогічної діяльності;
- загальну характеристику сучасних інноваційних технологій навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти;
- методи активізації пізнавальної діяльності студентів;
- дидактичні вимоги до проведення навчальних занять з професійно орієнтованих дисциплін;
- психолого-педагогічні засади організації самостійної роботи студентів з професійно орієнтованих дисциплін;
- технологію організації проблемного навчання з професійно орієнтованих дисциплін, види інтенсивних технологій;
- технології аналізу ситуації для активного навчання в професійній освіті;
- технології розвивального навчання, метод кейсів, інтерактивні та ігрові технології у процесі оволодіння змістом професійно орієнтованих дисциплін.;
- особливості кредитно-модульної технології навчання як педагогічної інновації;
- метод проектів як різновид інноваційних педагогічних технологій;

• **вміти:**

- використовувати інноваційні технології в системі професійної освіти;
- застосовувати дистанційні та медіатехнології навчання з професійно орієнтованих дисциплін як інновації в освітньому процесі;
- розвивати наукову творчість студентів засобами інноваційних методів навчання в професійній освіті;
- аналізувати освітні інновації та інноваційний педагогічний досвід;
- генерувати власні інноваційні ідеї та створювати на їх основі новації в освітньому процесі;

- шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;
- бути готовим до постійного саморозвитку та самовдосконалення.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

СК 4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

СК 5. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

СК 6. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

СК 8. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань в галузях, пов'язаних з технологіями виробництва і переробки продуктів сільського господарства.

Програмні результати навчання:

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних із технологією виробництва і переробки продуктів сільського господарства на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням,

проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана із технологією виробництва і переробки продуктів сільського господарства.

ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана із технологією виробництва і переробки продуктів сільського господарства.

ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із технологією виробництва і переробки продуктів сільського господарства.

ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
- для студентів скороченого терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інноваційних процесів в професійній освіті												
Т. 1. Поняття про технології в освіті	12	2	3	-	-	7						
Т. 2. Загальні засади педагогічної інноватики	12	2	3	-	-	7						
Т. 3. Особливості інноваційної діяльності педагога	12	2	3	-	-	7						
Т. 4. Інновації як засіб активізації навчання	12	2	3	-	-	7						
Т. 5. Інноваційні технології в системі професійної освіти	12	2	3	-	-	7						
Разом за змістовим модулем 1	60	10	15	-	-	35						
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання: умови запровадження, різновиди, зміст, особливості												
Т. 6. Технологія проблемного навчання	6	2	3	-	-	1						
Т. 7. Ігрові технології навчання	6	2	3	-	-	1						
Т. 8. Технологія інтерактивного навчання	6	2	3	-	-	1						
Т. 9. Технологія розвивального навчання	6	2	3	-	-	1						
Т. 10. Технологія розвитку критичного мислення	6	2	3	-	-	1						
Т. 11. Сучасні інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі	6	2	3	-	-	1						
Т. 12. Проектна технологія	6	2	3	-	-	1						
Т. 13. Технологія особистісно-орієнтованого навчання	6	2	3	-	-	1						
Т. 14. Технологія мотивації успіхом	6	2	3	-	-	1						
Т. 15. Технологія формування творчої особистості	6	2	3	-	-	1						
Разом за змістовим модулем 2	60	20	30	-	-	10						
Всього годин	120	30	45			45						

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Тема 1. Поняття про технології в освіті

Технологічний підхід до процесу навчання. Особистісно орієнтована освіта і технології. Гуманістична спрямованість освітніх технологій. Педагогіка співробітництва. Технології колективно-творчого виховання. Процес функціонування нових педагогічних технологій. Перспективи та проблеми впровадження нових педагогічних технологій у закладах освіти.

Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики

Інноваційність як одна з домінуючих тенденцій розвитку людства. Інноваційність у сучасному освітньому просторі. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. Історія виникнення інноваційного навчання.

Тема 3. Особливості інноваційної діяльності педагога

Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.

Тема 4. Інновації як засіб активізації навчання

Проблема пошуку ефективних засобів активізації пізнавальної діяльності студентів. Рівні активності студентів. Реалізація змісту індивідуальної освітньої програми засобами різноманітних організаційних форм і методів навчання, заснованих на активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, їх самостійності.

Тема 5. Інноваційні технології в системі професійної освіти

Інноваційні технології – спосіб підвищення пізнавальної активності та професійної компетентності учнів. Досвід впровадження інноваційних технологій навчання в системі «загальноосвітні - загальнотехнічні – спеціальні предмети» . Застосування інноваційних методик на уроках виробничого навчання в професійно-технічних навчальних закладах. Методика оцінювання учнів на інтерактивному уроці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ: УМОВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ, РІЗНОВИДИ, ЗМІСТ, ОСОБЛИВОСТІ

Тема 6. Технологія проблемного навчання

Концептуальні положення технології проблемного навчання. Правила постановки навчальної проблеми. Система методів проблемного навчання. Структура проблемного уроку.

Тема 7. Ігрові технології навчання

Функції ігрової діяльності. Сутність ігрових технологій навчання та умови їх забезпечення. Ігри-вправи. Ігрова дискусія. Ігрова ситуація. Етапи рольової гри. Класифікація ділових навчальних ігор.

Тема 8. Технологія інтерактивного навчання

Педагогічні умови реалізації інтерактивного навчання. Структура й характеристика інтерактивних технологій навчання у закладах професійно-технічної освіти. Технології кооперативного навчання. Технології колективно-групового навчання. Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань. Методика інтерактивного уроку.

Тема 9. Технологія розвивального навчання

Історико-педагогічні передумови та психологічні основи розвивального навчання, аналіз його переваг та недоліків. Аналіз основних ідей теорії розвивального навчання у працях відомих педагогів світу.

Тема 10. Технологія розвитку критичного мислення

Теоретичні засади технології розвитку критичного мислення. Поняття «критичне мислення» і його характеристики. Інтерактивна основа технології розвитку критичного мислення. Інтерактивна основа технології розвитку критичного мислення. Аналіз практики застосування технології розвитку критичного мислення на заняттях з професійно орієнтованих дисциплін.

Тема 11. Сучасні інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті. Організація методичного супроводу упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес. Використання ІКТ у виховній роботі. Використання ІКТ в управлінській діяльності керівника закладу освіти. Персональний блог – інструмент зміцнення позитивного іміджу педагога. Сучасні електронні засоби інформування батьків та громадськості. Використання Інтернет –ресурсів для підвищення професійної компетентності педагогів.

Тема 12. Проектна технологія

Історія виникнення, сутність та специфіка методу проектів. Історична довідка про виникнення методу проектів. Суть методу проектів. Вимоги до застосування методу. Класифікація проектів. Головні умови організації роботи над проектом: Методика проектної діяльності. Етапи роботи над проектом.

Тема 13. Технологія особистісно-орієнтованого навчання

Суть та цілі особистісно орієнтованого навчання. Основні ознаки особистісно орієнтованого навчання. Психолого-педагогічні підходи до підготовки учнів у особистісно-орієнтованій технології навчання Зміст, методи та прийоми технології особистісно орієнтованого навчання. Технологія особистісно орієнтованого уроку.

Тема 14. Технологія мотивації успіхом

Створення «ситуації успіху» як засіб забезпечення мотиваційної достатності на заняттях. Умови створення ситуації успіху. Алгоритм створення ситуації успіху (зняття страху; мотивація діяльності; авансування; прихована інструкція; персональна винятковість; педагогічне навіювання; висока оцінка деталей отриманого результату). Прийоми створення ситуації успіху.

Тема 15. Технологія формування творчої особистості

Історія виникнення технології. Сутність та специфіка творчої діяльності. Механізми організації творчої діяльності. Мета і завдання технології. Зміст технології. Вимоги до особистості викладача.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Технологічний підхід до освітнього процесу	
2	Педагогічна інноватика у структурі наукового знання	
3	Управління інноваційною педагогічною діяльністю	
4	Інноваційні технології активізації навчання	
5	Інноваційність у сучасній професійній освіті	
6	Перспективи та проблеми впровадження технології проблемного навчання у закладах освіти	
7	Проблеми втілення ігрових технологій в освітній процес	
8	Види інтенсивних технологій навчання	
9	Особистісно-орієнтовані технології навчання у закладах професійної освіти	
10	Технологія ситуаційного навчання	
11	Кредитно-модульна технологія навчання	
12	Метод проектів як різновид інноваційних технологій в освіті	
13	Освітні технології на основі особистісної орієнтації у навчальному процесі	
14	Технологія педагогічного супроводу обдарованої молоді	
15	Розвиток пошуковості та наукової творчості студентів засобами інноваційних технологій	

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ

1. Яка дидактична мета навчання в технології «проблемне навчання»?
 - а) комплексне оволодіння знаннями, вміннями, навичками;
 - б) засвоєння способів самостійної роботи;
 - в) розвиток пізнавальних здібностей;
 - г) усі відповіді правильні.

2. Для якої технології притаманні: використання проблемних методів, створення проблемних ситуацій на всіх етапах навчання:
 - а) диференційованого навчання;
 - б) розвивального навчання Л.Занкова;
 - в) сугестивного навчання ;
 - г) проблемного навчання.

3. В якій технології метою є формування не тільки знань, умінь і навичок, а й способів розумових дій, спрямованих на конкретну особистість:
 - а) диференційованого навчання;
 - б) розвивального навчання;
 - в) сугестивного навчання;
 - г) проблемного навчання.

4. Для якої технології характерною ознакою є психологічна підтримка розвитку особистості?
 - а) диференційованого навчання;
 - б) розвивального навчання;
 - в) створення ситуації успіху;
 - г) проблемного навчання.

5. Для якої технології характерною ознакою є вивчення матеріалу великими блоками з застосуванням опорних схем та багаторазовим повторенням вивченого:
 - а) диференційованого навчання;
 - б) розвивального навчання;
 - в) створення ситуації успіху;
 - г) інтенсифікації навчання на основі знакових моделей навчального матеріалу В.Шаталова.

6. Що є концептуальною основою технології «комбінованої системи навчально-виховної роботи» М.П. Гузика:
 - а) створення гомогенних класів (шкіл) або внутрішньо класної диференціації навчання за рівнем та використання розвиваючого циклу уроків;
 - б) використання сукупності дослідницьких, пошукових, творчих методів, прийомів, засобів;

- в) інтеграція перспективних напрямків удосконалення навчального процесу;
- г) використання проблемних методів, створення проблемних ситуацій на всіх етапах навчання.

7. Виберіть три рівня застосування педагогічних технологій:

- а) загально-педагогічний;
 - б) предметний;
 - в) модульний;
 - г) науковий.
- 1) а, б, в 2) б, в, г 3) а, в, г 4) а, б, г

8. Яким має бути результат впровадження найбільш ефективної педагогічної технології:

- а) міцні знання та уміння учнів;
- б) вихованість учнів;
- в) досягнення мети за короткий час з найменшими витратами;
- г) зміцнення матеріально-технічної бази.

9. Якими є основні ознаки педагогічної технології:

- а) відповідає критерію технологічності;
 - б) базується на науковій концепції;
 - в) системність;
 - г) ефективність;
 - д) відтворюваність.
- 1) а, б, г, д 2) б, г, д 3) а, б, в 4) усі правильні

10. Що є характерною рисою інноваційної педагогічної технології?

- а) забезпечення належних фінансових та організаційних умов для успішного досягнення переорієнтації навчально-виховного процесу;
- б) системне нововведення, що забезпечує цілеспрямований перехід системи до нового стану;
- в) зосередження зусиль на формуванні вільної особистості, громадянина, здатного робити обґрунтований вибір у різних ситуаціях;
- г) зміщення пріоритетів на розвиток психічних, фізичних та інших сфер особистості замість формування кола умінь та оволодіння обсягом інформації.

11. Що таке педагогічна технологія?

- а) сукупність моделей та методик навчання, завданням яких є оптимізація форм освіти;
- б) системний метод створення, застосування і визначення процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням всіх ресурсів та їхніх взаємодій, завданням яких є оптимізація форм освіти;
- в) алгоритм процесу досягнення запланованих результатів, з урахуванням всіх ресурсів освітнього процесу та їхніх взаємодій;

г) системний метод викладання, завданням якого є застосування, визначення процесу викладання і засвоєння знань.

12. В чому полягає суть технології проектного навчання:

- а) гармонійне поєднання академічних знань з прагматичними;
- б) використання сукупності дослідницьких пошукових, творчих методів, прийомів, засобів;
- в) розвиток та оздоровлення дітей;
- д)) розвиток критичного мислення як засіб самореалізації особистості.

13. В чому полягає суть технології дослідницького навчання:

- а) розвиток критичного мислення як засіб самореалізації особистості;
- б) розробка системи дослідницьких завдань, визначення змістових блоків навчально-дослідної діяльності у часовій перспективі (на семестр, навчальний рік тощо);
- в) інтеграція перспективних напрямків удосконалення навчального процесу;
- г) суб'єктне відкриття нових знань учнів.

14. Що є прогнозованим результатом технології проектного навчання:

- а) міцні знання високого рівня;
- б) практико орієнтований підхід до навчання;
- в) формування ключових компетенцій (соціальних, полікультурних, інформаційних, комунікативних тощо);
- г) економія часу;
- д) розвиток ініціативності та самостійності учнів.

15. Особистістю людина стає тільки тоді, коли:

- а) досягає вісімнадцятирічного віку;
- б) самостійно та свідомо керує своєю поведінкою;
- в) оволодіває певною професією.

16. Від народження дитина отримує:

- а) потреби, інтереси, навички;
- б) задатки для розвитку певних здібностей;
- в) нічого не отримує.

17. Задатки – це:

- а) готові психічні властивості, які незалежно від зовнішніх факторів проявляються на певному етапі життя;
- б) знання, уміння, навички;
- в) отримані від народження природні потенції розвитку певних здібностей.

18. Індивідуальні властивості особистості формуються під впливом чинників:

- а) природні задатки (спадковість та інші) та виховання;
- б) природні задатки та оточуюче середовище;
- в) оточуюче середовище та виховання;
- г) природних задатків, оточуюче середовище та виховання.

19. Назвіть вікову періодизацію чеського педагога Я.А. Коменського:

- а) дитинство, отрочтво, зрілість (мужність);
- б) немовлячий вік, передошкільний, дошкільний, молодший шкільний вік, підлітковий, юнацький;
- в) дитинство, отрочтво, юність, зрілість (мужність).

20. На визначення завдань виховання в суспільстві впливають:

- а) бажання людей, можливості навчальних закладів, вимоги батьків до дітей;
- б) фізіологічні та психологічні можливості учнів, можливості вчителів і вихователів, досягнення психологічних та педагогічних наук;
- в) рівень розвитку продуктивних сил і виробничих відносин, темпи науково-технічного і соціального прогресу, економічні можливості суспільства, рівень розвитку педагогіки і психології.

21. Професійна компетентність педагога – це:

- а) необхідний комплекс знань і умінь, які набуваються у процесі навчання та професійної діяльності;
- б) показник рівня засвоєння вчителем спеціальних знань і умінь;
- в) необхідний комплекс здібностей, фізичних, нервово-психічних і моральних якостей, що потрібні для здійснення певних професійних функцій і успішної діяльності у сфері освіти;
- г) набута здатність реалізовувати на практиці комплекс здібностей, фізичних, нервово-психічних і моральних якостей, що потрібні для здійснення певних професійних функцій і успішної діяльності у сфері освіти.

22. Навчання – це:

- а) цілеспрямована взаємодія вчителя й учнів, у процесі якої засвоюються знання, формуються вміння та навички;
- б) спеціально організований процес управління учбовою діяльністю учнів, спрямований на здобування знань і оволодіння необхідними навичками і вміннями, орієнтований на співпрацю всіх учасників навчально-виховного процесу;
- в) цілеспрямована діяльність учителя щодо передачі учням знань, умінь і навичок;
- г) передача знань, умінь і навичок від одного покоління до іншого.

23. Виховання – це:

а) спеціально організований педагогічний процес, у ході якого здійснюється цілеспрямований вплив на особистість із метою формування певних якостей;

б) планомірний і цілеспрямований вплив на свідомість і поведінку дитини з метою формування в неї моральних понять і установок, принципів, ціннісних орієнтацій і навичок практичної поведінки, які створюють умови для її розвитку і готують до майбутньої громадської і трудової діяльності;

в) передача підростаючому поколінню передача знань про норми та правила поведінки людей, культурно-історичний досвід народу.

24. Освіта – це:

а) цілеспрямований процес засвоєння людиною необхідних знань, умінь, навичок, формування на їх основі моральних якостей особистості, розвитку її творчих сил і здібностей;

б) процес і результат формування моральних якостей, світогляду особистості, спрямований на розвиток її творчих сил і здібностей;

в) процес і результат оволодіння системою наукових знань, умінь і навичок, формування на їх основі світогляду, моральних якостей особистості, розвитку її творчих сил і здібностей;

г) всі відповіді правильні.

25. Розвиток особистості – це:

а) ряд внутрішньо пов'язаних, послідовних і прогресивних змін людини в процесі пристосування її до навколишнього середовища;

б) ряд внутрішньо пов'язаних, послідовних і прогресивних змін, що відбуваються з людиною від народження і до кінця життя і характеризують рух особистості від нижчих до вищих рівнів її життєдіяльності;

в) ряд внутрішньо пов'язаних, послідовних і прогресивних змін людини, на основі використання її природних задатків, які виявляються у процесі життя і сприяють соціалізації людини;

г) всі відповіді правильні.

26. Мотиви виховання – це:

а) програма виховного процесу;

б) спонукальна причина дій і вчинків людини;

в) оволодіння знаннями, соціальним досвідом;

г) причина, що спонукає до діяльності, спрямованої на задоволення певних потреб.

27. Самовиховання – це:

а) процес вивчення людиною своїх індивідуальних особливостей;

б) система заходів щодо залучення вихованців до активної діяльності;

в) систематична діяльність особистості, спрямована на формування та вдосконалення позитивних якостей та подолання негативних.

28. Принципи виховання – це:

- а) положення, основи, засади, які становлять фундамент змісту, форм, методів і прийомів виховного процесу;
- б) програма виховання, яка створена на засадах загальнолюдських цінностей;
- в) закономірності загальної структури процесу виховання;
- г) вихідні положення, основи, які становлять фундамент змісту, форм, методів, засобів і прийомів; зумовлюються метою виховання.

29. Основні умови сімейного виховання:

- а) інтелектуальний рівень батьків, дотримання сімейних та національних традицій, норм загальнолюдської моралі;
- б) розумні вимоги до дитини, ефективні форми покарання і заохочення;
- в) спільна трудова та інтелектуальна діяльність батьків і дітей;
- г) всі відповіді правильні.

30. Організація та проведення позакласних заходів залежить від :

- а) організаційних навичок, вмінь педагога;
- б) засобів виховання та місця проведення;
- в) від мети і завдань виховання;
- г) всі відповіді правильні.

2. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I група методів

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: досліди, вправи, навчальна праця, практичні роботи;
- індуктивні методи;
- дедуктивний метод;
- репродуктивні методи;
- творчі, проблемно-пошукові методи.

II група методів

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

III група методів

Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

IV група методів

Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

3. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Усне опитування, тестовий контроль успішності студентів, екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Білан Л.Л. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2012. 278 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Белова О.К., Коваленко О.Е. Педагогічні технології в сучасній освіті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей / Українська інженерно-педагогічна академія. Х.: Контраст, 2008. 148 с.

2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник, 3-тє видання, виправлене. – К.:Академвидав, 2015. – 352 с.

3. Зміст і сутність педагогічної діяльності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.Г. Романовський, О.С. Пономарьов,

С.М. Пази ніч та ін.; національний технічний університет «Харківський політехнічний ін-т2». – Х.: НТУ «ХП», 2017. 228 с.

4. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. – К.: НТУ, 2017. – 172 с.

5. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Х.; Вид-во НУА, 2005. 360 с.

6. Методика професійного навчання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей: для традиційної та дистанційної форм навчання / О.Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н.В. Корольова, Є.В. Шматков; Українська інженерно-педагогічна академія. Х.: Контраст, 2008. 488 с.

7. Методологічні засади професійної освіти: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. інж.-пед. спец. / О.Е. Коваленко, Н.О. Брюханова, І.С. Посохова та ін.; Українська інженерно-педагогічна академія. Х.: Контраст, 2008. 120 с.

8. Навчальний процес у вищій педагогічній школі. Навчальний посібник / О.Г. Мороз, В.О. Сластьонін, Н.І. Філіпченко та ін. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. 123 с.

9. Педагогічні технології: теорія та практика / За ред. М.В. Гриньової. – Полтава, 2014. – 312 с.

10. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>

11. Радул В.В. Основи професійного становлення особистості сучасного вчителя: Навчальний посібник / В.В. Радул, В.О. Кравцов, М.В. Михайличенко; Кіровоградський держ. Педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. Вид. 2-ге, доп. Кіровоград, Імекс-ЛТД, 2007. 251 с.

12. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.

13. Сучасні педагогічні технології: навч. посібник / А. Нісімчук, О. Падалка, О. Шпак. – К., 2000. – 159 с.

14. Чепіль М. Педагогічні технології: навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012 – 224 с.